

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

№ 35 (1361)

Серада, 6 мая 1959 года

Цана 40 кап.

МОЛАДЗЬ ІДЗЕ У ЛІТАРАТУРУ

Заўтра ў Мінску пачынаецца рэспубліканская нарада маладых пісьменнікаў, якую праводзіць ЦК ЛКСМБ і Саюз пісьменнікаў Беларусі. На нараду прыбудуць з рэаёнаў рэспублікі маладыя празаікі, драматургі і крытыкі. Сярод іх студэнты, рабочыя, калгаснікі, служачыя, работнікі раённага і абласнога друку.

Не ўсе з удзельнікаў нарады вядомы чытачу сваімі творамі. Некаторыя з іх толькі яшчэ пачалі літаратурны шлях, надрукаваўшы першыя вершы або апавяданні. Гэта людзі, якія нарадзіліся ў ўрастлі ў наш гераічны час. На іх пачаў адбывацца і адбываецца такія перамены ў жыцці, якіх не ведала яшчэ гісторыя чалавецтва. Ім ёсць аб чым раскажаць чытачу.

Аднак, адных уражанняў і жадання пісаць яшчэ недастаткова для пісьменніка. Пісьменнік, як інжынер чалавечай душы, павінен валодаць высокай культурай, вялікім багаццем ведаў, мастацкім словам, каб тое, аб чым ён хоча раскажаць, усхвалявала чытача, узбагаціла яго духоўны свет. Асабліва цяпер, калі так урастлі густы і запатрабаваны савецкага чытача, кожнаму літаратуру трэба штодзённа працаваць над павышэннем сваёй пісьменніцкай культуры, майстэрства. І ў гэтых адносінах нарада маладых літаратараў павінна адыграць сваю ролю.

Сярод маладых літаратараў ёсць сапраўды зольныя аўтары. Толькі ў мінулым годзе Дзяржаўнае выдавецтва БССР выпусціла каля дзесяці першых кніг маладых паэтаў, сярод якіх зборнікі вершаў У. Іздзевічкі, М. Ароўкі, Е. Лось, У. Караткевіча і інш. Зварнулі на себе ўвагу таксама апавяданні маладых празаікаў В. Адамчыка, І. Ігнаткіна, вершы А. Наўроўскага, У. Паўлава, Дануты Бічэль і іншых таварышаў, якія надрукавалі яшчэ толькі першыя творы. Для многіх з іх характэрна самабытнасць, арыгінальнасць. Ачуваецца, што многія маладыя літаратары шмат працуюць над павышэннем сваёй культуры, вучацца ў класікаў нашай літаратуры Купалы і Коласа, у лепшых рускіх пісьменнікаў і паэтаў, майстроў шматлікай савецкай літаратуры.

Праўда, наазираюцца ў нас і такія прыклады, калі маладыя людзі, якія яшчэ не валодаюць літаратурнымі навыкамі, не адчулі той высокай адказнасці, якая кладзецца на пісьменніка, мала працуюць над сваімі творамі.

Кожны малады літаратар перш за ўсё павінен добра разумець, што талент не развіваецца без упартай працы і вучобы. Добры твор — гэта не нешта стыхійнае, надзімаемае, а вынік штодзённай напружанай працы літаратара, яго незлічонах дзён і начэй, праведзеных адна-адзін з рукапісамі, калі «заводзіць» адно слова ради тысячы тоне словеснай руды». Прыгадаем, як шмат працаваў, вучыўся з ранніх год, напісана павышаў сваю культуру вялікі рускі пісьменнік А. М. Горькі. Яго жыццё і творчасць — сама яркі прыклад таго, як трэба ўпарта працаваць, узбагачаць свае веды, павышаць сваё майстэрства, вучыцца ў шырокіх працоўных масах. Толькі ў працэсе творчай работы, у непарушнай штодзённай сувязі з жыццём фармуецца, расце і дасягае росквіту талент пісьменніка. Толькі пры ўдумлівай працы і вучобы ў лепшых, перадавых дзеячоў культуры, у штодзённай сувязі з жыццём народа кожны літаратар, у тым ліку і малады, можа дасягнуць сапраўдных творчых поспехаў.

У наш час, у нашай краіне яго нідзе створаны ўсе магчымасці для росту і развіцця талентаў народа, у якой бы галіне яны ні працавалі. Але гэта не значыць, што ўсе прыдзе само сабой, развіецца самапсам. Акрамя той самастойнай, упартай ра-

боты, дзякуючы якой фармуецца і развіваецца талент маладога літаратара, у пачатку яго літаратурнай дзейнасці патрабуецца, безумоўна, і творчая дапамога з боку другіх, больш вопытных літаратараў. Многія прыклады гавораць аб тым, як маладыя, сціплыя людзі, якія надрукавалі першыя свае творы або прыслалі іх у рэдакцыю, былі заўважаны вядомымі пісьменнікамі і, дзякуючы дапамозе, увазе з боку апошніх, выйшлі з друкі ў лік добрых паэтаў, празаікаў, драматургаў. Максім Танк, напрыклад, рэдагаваў некалькі першых кніжак маладых паэтаў, рабіў ім заўвагі, працаваў разам з імі над рукапісамі, перачытваў іх на некалькі разоў, вучыў быць патрабавальным да кожнага радка. І першыя творы ўбачылі свет. Цяпер тыя паэты ўжо выдалі на некалькі кніг. Трэба, каб кожны пісьменнік адчуваў адказнасць за выхаванне літаратурнай моладзі.

Выхаванне літаратурнай моладзі — справа не толькі Саюза пісьменнікаў, які, безумоўна, нясе за гэта непасрэдную адказнасць. Цяпер у нашай рэспубліцы створана шмат літаратурных аб'яднанняў пры рэдакцыях абласных і раённых газет, у навучальных установах, на прадпрыемствах. Выйшлі з друку першыя нумары абласных альманахаў «Брэст», «Лавіна», «Нарач», «Літаратурны Гомель», а Магілёўскае і Гродзенскае абласныя аб'яднанні ўжо выпусцілі па дзве кніжкі.

Вакол раённых і абласных газет групуюцца вялікая колькасць маладых літаратараў. І трэба, каб кожны з гэтых газет, кожны альманах ці невялічкі калектыўны зборнік сталі не проста друкаванымі органамі, у якіх змяшчаюцца толькі некалькі з першых твораў, а з'явіліся творчымі школамі для маладых літаратараў.

Добра робяць раёныя газеты, што змяшчаюць літаратурныя старонкі раз або два ў месяц. Але ці гэта ўсё, што могуць яны зрабіць для выхавання літаратурнай моладзі? Безумоўна, не. У кожнай рэдакцыі раёнай газеты ёсць куды шырайшыя і большыя магчымасці. З ліку маладых літаратараў рэдакцыя можа стварыць свой сапраўдны баявы рабселькорскі актыв, які акажа ёй вялікую дапамогу ў вырашэнні адказных задач, што ставяць перад раённым друкам па-камуністычнаму выхаванню працоўных. Добра было б, каб акрамя літаратурных старонак у газеце часцей з'явіліся мастацкія нарысы, баявыя публіцыстычныя артыкулы, фельетоны на надзейныя тэмы. Рэдакцыя павінна рабіцца з маладымі паэтамі і празаікамі пры абмеркаванні планаў сваёй работы, даваць ім канкрэтныя заданні, абмяркоўваць разам з імі матэрыялы, змешчаныя на старонках газет.

Прыкладам у гэтых адносінах можа быць Васюковіцкая раённая газета, якая змяшчае вершы маладых паэтаў, вершаваныя фельетоны, нарысы. Месяц кожнага літаратара ў працоўным страі. І сёння, калі працоўныя нашай рэспублікі ператвараюць у жыццё велічныя сямігадовыя планы, кожны літаратар павінен быць побач з рабочымі, калгаснікамі, інжынерамі, вучонымі. Толькі яны, працоўныя людзі, толькі іх падзвігі могуць даць матэрыял для сапраўдных высокамастацкіх твораў і стаць гераічнымі гэтага твораў.

Глыбока асэнсавач тым вялікія задачы, якія ставяць перад народам, усім сэрцам адчуць пульс жыцця і іскі заўсёды ў нагу з ім, штодзённа павышаць сваю культуру, узбагачаць свой літаратурны вопыт веданнем жыцця — вось аб чым павінен клапаціцца кожны малады літаратар. Дапамагчы яму ў гэтым — абавязак кожнага пісьменніка, кожнага працаўніка культуры, савецкіх і партыйных работнікаў.

Сход, прысвечаны Дню друку

4 мая ў памяшканні Беларускага дзяржаўнага Акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы адбыўся агульна-гарадскі сход работнікаў друку, выдавецтваў, паліграфічнай прамысловасці з удзелам прадстаўнікоў партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый, прысвечаны Дню друку.

7 гадзін вечара. Месяц ў прэзідыуме займаюць сакратары ЦК КПБ Ф. А. Сурганав, Д. С. Гарбуноў, сакратар Мінскага абкома КПБ А. Т. Кузьмін, загадчык аддзела прапаганды і агітацыі ЦК КПБ М. А. Халіпаў, намеснік загадчыка аддзела ЦК КПБ Т. В. Канаваляў, старшыня праўлення Саюза пісьменнікаў БССР П. У. Броўка, рэдактары рэспубліканскіх газет і часопісаў, партыйныя і савецкія работнікі.

Сход адкрыў першы сакратар Мінскага гаркома КПБ А. Д. Рудак.

З вялікім удзімам у ганаровы прэзідыум выбіраецца Прэзідыум Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

З дакладам аб Дні друку выступіў рэдактар газеты «Звязда» В. А. Пыжкоў.

Удзельнікі сходу паслалі прыватнае пісьмо рэдакцыі газеты «Правда».

У заключэнне адбыўся спектакль (БЕЛТА).

Авалодваюць здабыткамі культуры

У Магілёве адбыліся першыя заняткі ва Універсітэце эстэтычнага выхавання. Прачытаны лекцыі «Класікі марксізма-ленінізма аб літаратуры і мастацтве», «Мастацтва — адна з форм грамадскага выхавання». Ва ўніверсітэце займаецца звыш 600 чалавек: члены брыгад камуністычнай працы металургічнага завода і завода пад'ёмна-транспартнага абсталявання, рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі многіх іншых прадпрыемстваў, служачыя, студэнты. Лекцыі чытаюць выкладчыкі Магілёўскага педінстытута, музычнага вучылішча, рэжысёры і актёры абласнога тэатра. Для чытання лекцый будзе запрашаны таксама спецыялісты розных галін мастацтва з Масквы і Мінска.

Слухачы даведаюцца пра дасягненні музычнай культуры, пазнаёмяцца з творчасцю выдатных рускіх і замежных кампазітараў, з беларускай музыкай, тэатрам і выяўленчым мастацтвам. Прадгледжаны цыкл лекцый па пытаннях развіцця мастацкай літаратуры.

Лекцыі суправаджаюцца выкананнем музычных твораў, паказам урыўкаў са спектакляў, мастацкім чытаннем літаратурных твораў, дэманстрацыяй навукова-папулярных і дакументальных фільмаў.

(Наш кар.)

Ганаровыя званні артыстам

За дасягнутыя поспехі ў справе развіцця беларускага музычнага мастацтва Прэзідыум Вярхоўнага Савета БССР прысвоіў ганаровыя званні: народнага артыста Беларускай ССР — заслужанаму артысту БССР Леаніду Федаравічу Бражніку; заслужанаму артысту БССР — Анатолію Міхайлавічу Генералаву і Валерыю Ігнатавічу Глушковаму — салістам оперы Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета, Віктару Паўлавічу Дуброўскаму — галоўнаму дырыжору Белдзяржфілармоніі і Абраму Абрамавічу Астрамецкаму — салісту-цымбалісту Белдзяржфілармоніі.

Да ведама удзельнікаў нарады маладых пісьменнікаў

Рэспубліканская нарада маладых пісьменнікаў адкрылася 7 мая г. г. а 12 гадзіне дня ў зале пасяджэнняў Ленінскага райкома партыі г. Мінска (вул. Чырвонаяармейская 7, 4-ы паверх).

Рэдакцыя ўдзельнікаў будзе праводзіць у памяшканні рэдакцыі часопіса «Малодзіць» (ЦК ЛКСМБ, першы паверх) з 10 гадзін раніцы 7 мая.

На нараду запрашаюцца ўсе маладыя і пачынаючыя пісьменнікі Мінска.

У Камітэце па міжнародных Ленінскіх прэміях „За ўмацаванне міру паміж народамі“

25 і 27 красавіка 1959 года пад старшынствам акадэміка Д. В. Скабелыцына адбыліся пасяджэнні Камітэта па міжнародных Ленінскіх прэміях «За ўмацаванне міру паміж народамі». Камітэт разгледзеў паступіўшыя прапановы аб прысуджэнні міжнародных Ленінскіх прэмій і прыняў рашэнне па гэтай пытанню. Ніжэй публікуецца пастанова Камітэта аб прысуджэнні міжнародных Ленінскіх прэмій.

Аб прысуджэнні міжнародных Ленінскіх прэмій „За ўмацаванне міру паміж народамі“ за 1958 год

Пастанова Камітэта па міжнародных Ленінскіх прэміях
«За ўмацаванне міру паміж народамі» ад 27 красавіка 1959 года

За выдатныя заслугі ў справе барацьбы за захаванне і ўмацаванне міру прысудзіць міжнародныя Ленінскія прэміі «За ўмацаванне міру паміж народамі»:

- ХРУШЧОВУ Мікіце Сяргеевічу — грамадскаму і дзяржаўнаму дзеячу СССР
- Уільяму Эдуарду Бургарту ДЗЮБУА — вучонаму, пісьменніку, грамадскаму дзеячу (ЗША)
- Ота БУХВІЦУ — дзеячу нямецкага рабочага руху (ГДР)
- Костасу ВАРНАЛІСУ — пісьменніку (Грэцыя)
- Айвару МАНТЭГЮ — публіцысту, члену Бюро Сусветнага Савета Міру (Англія).

Старшыня Камітэта Дзмітрый СКАБЕЛЬЦЫН
Намеснікі старшыні Камітэта ГО МО-ЖО, Луі АРАГОН
Члены Камітэта: Рыгор АЛЯКСАНДРАЎ, Джон БЕРНАЛ, Ян ДЭМБОУСКІ, Ганна ЗЕГЕРС, Пабло НЕРУДА, Міхаіл САДАВЯНУ, Сяхіб Сінг САКХЕЙ, Ілья ЭРЭНБУРГ.

Святкаванне Першага мая 1959 г. у Маскве. Дэманстрацыя прадстаўнікоў працоўных. На здымку: у калоне дэманстрантаў на Краснай плошчы. Фота В. Ягорава, Фатахроніка ТАСС.

Пад першамайскімі сцягамі

ПЕРШАЕ МАЯ... Гэтыя святлыя, як вясна, словы нараджаюць у нашых сэрцах пачуцці ўрачыстасці і радасці.

Першае мая... Вялікае свята людзей працы, свята міжнароднай салідарнасці працоўных.

Кожны год мы адзначаем яго, і кожны раз яго для нас поўнае першамайскае харства, і кожны раз сустракаем мы яго з маладым хваляваннем, бо на сцягах гэтага свята палымнеюць заклікі ў будучыню, у камунізм, і кожны год набліжае нас да гэтай запаветнай мэты.

Першамай 1959 года знамянальны тым, што савецкая краіна прыступіла да выканання велічнага сямігадовага плана. І ў першамайскіх калонах, у святочных урачыстасцях адчуваўся дыхання ўсенаароднай барацьбы за паспяховае ажыццяўленне сямігадовага. Сэрцы савецкіх людзей пудзіліся годзіцаў за сваю вялікую Радзіму — першамайскімі новага свету — свету камунізму; іх усменні, іх вочы гара-

лі радасцю за працоўны перамогі народа.

У ЯРКІМ святочным убранні наш слаўны Мінск.

Сцягі, сцягі, сцягі. Яны трапецудца ад подыху ласкавага вясновага ветру, пераліваюцца яркай чырванню...

Малаўнічыя паню, транспаранты, лозунгі...

Партрэты Карла Маркса, Уладзіміра Ільіча Леніна, кіраўнікоў Камуністычнай партыі і Савецкага Урада.

На ўсіх вуліцах і плошчах з самага рання — незвычайнае ажыццяўленне, гэта жыхары Беларускай сталіцы збіраюцца на святуючы дэманстрацыю. Лунаюць званкі песні, гуцьнява бадрэра музыка, вясёлы смех.

Велічя і ўрачыстасць выглядае Цэнтральная плошча. Задвога да пачатку ўрачыстасцей на трыбунах многа людзей. Тут сабраліся перадавікі вытворчасці, прадстаўнікі партыйных і савецкіх арганізацый, дзеячы культуры. Сярод гэтых — вятарныя нямецкага рабочага руху.

На Цэнтральнай плошчы чоткімі квадратамі выстраіліся войскі. На

спрасекце, на подступах да плошчы, у гатоўнасці стала баявая армейская тэхніка. Усё падрыхтавана да парадку.

А ПАКУЛЬ — рапрадуктары даносяць своды галас Масквы, галас Краснай плошчы.

Там нарад і дэманстрацыя пачынаюцца на гадзіну раней.

Не толькі Мінск — увесь свет у гэты час услахоўваецца ў тое, што адбываецца на Краснай плошчы, услахоўваецца ў біцце сэрца сталіцы першай сацыялістычнай дзяржавы.

Голас Масквы — гэта голас працы і міру. Наш народ з натхненнем і велізарным энтузіязмам будзе камунізм — самае справядлівае грамадства на зямлі. Неюды — у вялікіх і малых гарадах, у вёсках і рабочых пасёлках — на ўсіх неабдымных прасторах нашай Радзімы кіпіць стваральная праца. Нам трэба мір. І надзвычай глыбокі сэнс заключаны ў тым, што менавіта з Масквы ў дзень Першага мая абляцала свет вестка аб прысуджэнні міжнародных Ленінскіх прэмій «За ўмацаванне міру паміж народамі» за 1958 год выдатным барацьбітам за мір, відней-

шым прадстаўнікам пяці дзяржаў — М. С. Хрушчова, У. Дзюбуа, О. Бухвіцу, К. Варналісу, А. Мантэго. Усе народы кроўна зацікаўлены ў тым, каб не дапусціць вайны, стрыміць імперыялістычных агрэсараў, умацаваць мір на зямлі. Савецкі народ ідзе ў авангардзе змагароў за мір — гэтага вялікага руху сучаснасці. І сёння ўсё прагрэсіўнае чалавецтва з захваленнем і надзеяй зяртае свае погляды, свае думкі да Масквы, да вялікай Савецкай краіны.

І мы тут, у Мінску, слухачы Красную плошчу, быццам самі прысутнічаем там, быццам бачым людское мора, што заліло вуліцы Масквы.

Вось рапрадуктары даносяць буну апладзісменту, яна доўга не сціхае, нарастаючы перакатамі, як марскі прыбой. Гэта на цэнтральную трыбуну Маўзалея ўзмаюцца кіраўнікі Камуністычнай партыі і Савецкага Урада. Неўзабаве дыктар аб'явіць, што са Спасіх вярот Крамля выязджае Міністр абароны СССР Маршал Савецкага Саюза Р. Я. Малиноўскі.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Мінск. Цэнтральная плошча. Першае мая 1959 года. Дэманстрацыя працоўных горада.

Фота У. Крука.

Ленін чытае „Правду“

Хай гэты здымак многім пакаленням
Дыкне вятрамі даўніх ім і лет.
Так пачынаў працоўны дзень свой Ленін
Над сямнаццаці гадамі гэтай.

Старонкі праўды дыхалі суровай,
Той, што народ адчуў усёй душой.
За кожнай літарай, за кожным словам
Быў родны край, разбураны вайной.

Паволжжа страе: хлеба, хлеба!
Мяшчачкі штурмуюць пазямы.
Лельз дыхалі заводзкія трубы ў неба,
Агорнутыя цемрай гарады!

— Расія ў цемры. Так, так, гэта праўда.
Але ёй хутка расквітнец зарой,
Бо камунізм—Савецкая улада
Плюс электрычнасць у краіне ўсёй.

Я летуценнік, кажаце? Магчыма...
Лічы з усмешкай востра глядзіце:
— Але я веру ў новы дзень Радзімы,
У рабочы клас, якому шчасна жыць!

І Ленін бачыў пра радкі, праз словы
Экстраэктанці прыяжгі агні,
Патокі ў іскрах сталі адмыслова!
На цаліне пшаніцы—нашы дні,

Як мы працуем, край вартуем родым,
Каб жыць усім спакойна ў мірным час.
Праз шыр палёў,

Шум рэчак мнагаводных
Таварыш Ленін ясна бачыў нас.

І нібы ўчора зроблен здымак гэты.
Як дораг нам, як блізка сэрцу ён!

На здымку: Ул. І. Ленін чытае „Правду“.

Жывы, ў рабочых буднях кабінета
Чытае Ленін праўду нашых дзён.

Пераклад з рускай мовы
П. ПРЫХОДЗЬКІ.

Фатахроніка ТАСС.

Палымнае слова

Гэты нумар «Правды» у
свой час быў выстаўлены для
ўсеагульнага агляду ў адной з
залаў Беларускага дзяржаўна-
га музея гісторыі Вялікай Ай-
чыннай вайны.

Чым жа ён значнаваты?
8 жніўня 1943 г. у «Прав-
де» быў апублікаваны гараць
патрыятычны заклік вайнаў-
беларусаў да свайх землякоў-
партызан узмацніць удары па
ворагу, наблізіць час вызва-
лення роднай зямлі ад фа-
шысцкіх захопнікаў.

Праз лінію фронту палым-
нае партыйнае слова «Прав-
ды» дайшло да смелых бела-
рускіх партызан і натхніла іх
на новыя подзвігі.

Адзін з экзэмпляраў газеты
быў дастаўлены і ў Слуцкую
партызанскую зону. Звыш трох
тысяч народных месціцаў з
атрадаў імя Катюшкіна, Куту-
зава, Чапаева, Шчорса, Суво-
рава і іншых чыталі заклік
вайнаў-беларусаў.

Газета беражліва захавала былі
сакратар Слуцкага падпольнага рай-
кома партыі т. Сцяпанавіч і затым
перадала яе ў музей.

Такая гісторыя аднаго нумара лю-
бімай, блізкай сэрцу кожнага пра-
цоўнага «Правды».

Палымнае слова цэнтральнага
органа роднай Камуністычнай партыі
заўсёды знаходзіла гараць вод-
гук у сэрцах працоўных. Смелая
дачка беларускага народа камсамо-
ла Ярма Шаршнёва з нумарам роднай
газеты «Правда» бесстрашна ішла
па вёсках, паблыўшы фашысцкіх гарні-
зонаў, чытала салжанаў газету. З за-
тоеным дыханнем слухалі яны Рому,
сарцы іх напаліўшыя нягаснай вяр-
у ў блізкае вызваленне ад фа-
шысцкага рабства.

Імем «Правды» была названа адна
з партызанскіх брыгад. Захаваліся
рукапісны часопіс, баявыя лісткі,
якія выдаваліся ў брыгадзе імя га-
зеты «Правда». Імь ўваскрэшваюць
перад нашымі вачыма незабывальны
навука. Навы выдаўца аформлены лі-
таратурна-мастацкі рукапісны часо-
піс «Наперад». Ярка і натхненна рас-
казае ён пра гераічны будні парты-
зан-праўдзістаў. А будні гэтыя на-
былі многімі славутымі справамі.

Не сіхталі выбухі на чыгуцы: парты-
заныя пускалі пад ахдон варожыя
агналы, грамілі фашысцкія гарні-
зоны, помелі захопнікаў за адзекі
над савецкімі людзьмі.

З такім жа хваляваннем, як і часо-
піс «Наперад», чытаўца «Баявыя
лісткі».

Народныя месціцы з брыгады імя
газеты «Правда» пакінулі імат хва-
лючых успамінаў. З сардэчнай це-
лесней пішуць яны пра тое, як
вядлікай урачыстасцю і святая з'я-
ўлялася для іх атрыманне кожнага
нумара самай дарагой, самай любі-
май газеты, якая натхняла і нат-
хняе савецкі народ на вялікія справы,
на выкананне велічных планаў ся-
мігоддзі.

Я. САДОУСКІ.

Пад першамайскімі сцягамі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ен аб'ядае выстраены на Крас-
най плошчы войскі і віншуе воінаў
са святая Першага мая. Затым Мі-
ністр абароны ўзыходзіць на трыбу-
ну Маўлаева і выступае з прамовай.
Ен гаворыць аб магутнасці нашай
міралюбнай краіны, аб прашухах
агрэсіўных колаў імперыялістычнага
лагера, аб тым, што нашы Узброеныя
Сілы пільна стаяць на варце вялі-
кіх заваяў сацыялізма і гатовы ў
кожную хвіліну даць сакрушальны
адпор агрэсару, калі ён асмеліцца
парушыць мірную стваральную пра-
цу савецкага народа—будуўніка ка-
мунізма.

З годнасцю за нашу армію слу-
хае прамовай Міністра абароны.
Слухаеці, і напываюць думкі пра
неўміручую подзвігі савецкай воінаў
у перыяд Вялікай Айчынай вайны,
пра далёкія ўжо гады, калі Савецкая
дзяржава і яе армія толькі нарадзі-
ліся і ў неймаверна цяжкіх умовах
адстаялі перамогу Вялікага Кастрыч-
ніка...

Гучыць дзяржаўны Гімн Савецкага
Саюза, грываюць залпы артыле-
рыскага салюта. На Краснай пло-
шчы пачынаецца ўрачысты марш
войскаў...

11 ГАДЗІН раніцы. На цэн-
тральнай трыбуне паўдзюцца
кіраўнікі Камуністычнай
партыі і ўрада Беларусі.

Святая адрачыстая парада войскаў
Мінскага гарнізона. Гэта ўжо трады-
цыя. Чаканым крокам, дэманстрацы-
цы выдатную выпраўку, праходзяць
пехацінцы. Іх змяняюць матарызава-
ныя падраздзяленні. Рухаюцца брон-
немашыны і бронетранспартыры. На
машынах—салдаты ў касках. Аб-
ветраныя твары, урачыста-строгая
пастанова воінаў. Затым на плошчу
ўставаюць артылерыйскія падраз-
дзяленні. Палываю і зенітныя гар-
маты розных калібраў, мінамётныя
ўстаноўкі...

Савецкі народ дбайна клопаціцца
аб узброены свай арміі. Наша пра-
мысловасць у дастатку забяспечвае
яе навейшай тэхнікай.

Як толькі скончыўся парад,
Цэнтральная плошча расквітнецца
ярыкі калонамі працоўных сталіцы.
Адрылі шэсць школьнікі.

Наш Мінск—будны прамысловы
горад. Яго прадпрыемствы даюць
самую разнастайную прадукцыю:
трактары і аўтамабілі, станкі і тка-
ніны, абытак і адзенне, будуўнічыя
матэрыялы і харчовыя прадукты, га-

дзінікі і тэлевізары... Ды хіба пера-
лічыць усё!

Малады рабочы клас беларускай
сталіцы працуе з апапам. Шырыцца
сацыялістычнае спарборніцтва. Усё
больш ствараецца брыгад камуні-
стычнай працы. У святую шосты
шмат транспарантаў, якія адлюст-
раваюць поспехі прадпрыемстваў і
будуўляў, першыя перамогі ў спа-
борніцтве за выкананне і перавыка-
нанне вытворчых заданняў сямігадо-
вага плана.

Вось ідуць стайкабудуўнікі. Тут
прадстаўнікі старэйшых у рэспублі-
цы заводу імя Кірава і імя Барашка-
ва і зусім маладога прадпрыемства,
якое яшчэ будуецца,—завада аўта-
мабільных ліній і аграгатацый стан-
коў. Станкі заводу імя Кірава і імя
Варашчыла с'яна вядомы далёка за
межамі рэспублікі. Завод аўтамабіль-
ных ліній і аграгатацый станкоў вы-
пусціў сваю першую прадукцыю.

Ідуць будуўнікі, чымы залатымі
рукамі ўзняўся з руін і стаў прыго-
жым, добраўпарадкаваным горадам
наш родны Мінск. Будуўнікі такса-
ма рапартаўць аб сваіх поспехах. Да
1 Мая яны далі працоўным сталіцы

народнай гаспадарцы звыш плана
шмат трактараў і заласных частак.
Імат Мінск—не толькі горад за-
водаў і фабрык; гэта горад інстыту-
таў, тэхнікумаў, устаноў культуры,
горад юнацтва. Праходзяць калонамі
моладзі ў яркім убранны, работнікі
мастацтва, спартсмены.

Ідуць і ідуць калонамі. Дунаюць
над імі першамайскія Заклікі ЦК
КПСС, шматгалосна воклічы «ура»,
песні і музыка...

І над усім гэтым—чыстае, блакі-
тнае неба і сонца, яснае і прывет-
лівае. Быццам сама прырода спрыя-
ла мічанам...

Дэманстрацыя закончана. Але не
закончылася свята. Да позняй ночы
людзі і шумна было на мінскіх вулі-
цах і плошчах, у парках і скверах.
Скорэй былі масавыя народныя гу-
льніны.

СВЯТА ясны і працы ўрачы-
ста і радасна адсялявалі
ўсе нашы гарады і вёскі. Са-
вецкі народ пад першамайскімі сця-
гамі прадпрыемстваў сваю гарату
аддаваў справе камунізма, сваю

На здымку: Мінск, Цэнтральная плошча. Першае мая 1959 г. Перад
войскаў Мінскага гарнізона.

дэсяткі тысяч квадратных метраў
новага жылля. Будуўнічаму трыму
№ 1 напярэдні свята прысуджаны
пераходны Чырвоны Сцяг выкананна
Мінскага гарадскога Савета дэпутат-
аў працоўных і гаркома КПБ.

Ідуць трактарабудуўнікі. Іны
дагнуты вылікі поспехаў. План
першага квартала па выпуску вала-
вой прадукцыі завод выканаў на
103,4 працента, заданне па росту
прадукцыйнасці працы—на 103,5
працента, сабекошт прадукцыі зні-
жаны на 5,67 працента. Завод даў

агураванае вакол Камуністычнай
партыі.

Бясна ў прыродзе, ясна ў нашых
сэрцах.

Савецкія людзі, шчасліва адсяля-
валі першамай, зноў сталі на
свае працоўны месцы.

Наперадзе шмат працы і клопатаў.
Уся краіна ў рыштаванні сямігадо-
кі. Вялікія задачы троба вырашыць
у гэтым сямігаддзі. Але яны па сіле
нашаму народу.

А. МАРЦІНОВІЧ.

На здымку: Мінск, Цэнтральная плошча. Першае мая 1959 г. Ідуць фізкультурнікі.

Поспехі паліграфістаў

Цяжка знайсці куток у нашай
краіне, дзе б не было сустрэці
або набыць кнігу з маркі «Палі-
графічны кабінат імя Якуба Кола-
са». Штодзень з яго канвеера сыхо-
дзіць 100 тысяч экзэмпляраў кніг.
Кабінат друку самую разнастай-
ную літаратуру—палітычную, ма-
стацкую, сельскагаспадарчую, дзіця-
чую і інш. Значную частку свай
прадукцыі выпускаюць у нас не
толькі Беларускае Дзяржаўнае і Ву-
чэбна-педагагічнае выдавецтвы рес-
публікі, але і многія выдавецтвы
нашай краіны.

Калектыв паліграфістаў кабіната
складаецца ў асноўным з моладзі.
Гэта яна ў сацыялістычным
спарборніцтве за дастойную сустрэчу
40-гадова БССР і XXI з'езду КПСС
дэмавіна выканала гадзавы вы-
творчы план па ўсіх паказчыках.
Нашы калектывы ў мінулым годзе даў
народу звыш плана на адзін мільён
сто дваццаць шэсць тысяч рублёў
роднай літаратуры.

Добра працуе кабінат і ў гэтым
годзе. Хадзі вытворчы план сёлета ў
параўнанні з мінулым годам павялічы-
лі на адзін трыццаць (гэта значыць
больш чым на 100 мільянаў лістоў
адбіткаў), але трэба сказаць, што ён
выконваецца паспяхова. За першы
квартал мы зрабілі даць звыш пла-
на прадукцыі на 580 тысяч рублёў.
Разам з тым сабекошт прадукцыі
зніжаны на 12 працентаў, а план
па прадукцыйнасці працы выкананы
на 110 працентаў. Гэта даю нам
магчымасць у 1959 г. прапавяць
рентабельна. Мы поўнацю адмові-
ліся ад дзяржаўнай дапамогі.

Усё гэта дасягнута дзякуючы ўка-
раненню і авасенню новай тэхнікі,
удасканаленню тэхналогіі і аргані-
зацыі вытворчасці. Кожны месяц
на прадпрыемстве ўводзяцца ў экс-
плуатацыю ўсё новыя і новыя ма-
шыны. Мы ўважліва вывучаем пе-
радавы вопыт паліграфічных прад-
прыемстваў Масквы і Ленінграда. З
гэтай мэтай камандзіроў для вучо-
бы начальнікаў аддзяленняў і цэхуў,
мастэраў і перадавых рабочых кам-
біната.

На камбінаце Украіны ў вы-
творчасць новы сінтэтычны (па-
цельны і сульфійны) клеі замест
крухмалнага і касцянога, якія до-
рага каштуюць. Воклады для кніг,
зроблены на сульфійным клеі,
атрымліваюцца трымамі і не па-
трабуюць спецыяльнай сушкі. За-
клікае карапка кніжкіна блока за-

цесным клеям трывала замацоўвае
блок і каштуе значна танней, чым
калі б гэтую аперацыю рабілі з кас-
цяным клеям.

У асноўным друку мы пяпер
араніяем біметалічныя формы (алю-
мевыя лісты з хімічным аміднем-
нем). Гэта дазваляе павялічыць ты-
ражаўтэйлісавіс друкаваных форм
да 150—200 тысяч адбіткаў. На
алюмевых вж лістах можна было
надрукаваць толькі 40—80 тысяч
адбіткаў.

На ратацыйных машынах пачалі
скарываць спецыяльную карпо-
навую тканіну, якая ліквідуе па-
маркі фарбаў, а значыць павышае
якасць друку.

На камбінаце дадаткова ўстаноў-
лена восем лінійнаў навейшых ма-
ркі і створана паточная ў вырабе
друкаваных форм. Друкарскі цэх
уважліва дадаткова паціцу двух-
абаротныя машыны, гадавая ма-
гутнасць якіх пра двухзменнай ра-
боте складае 25 мільянаў аркушаў
адбіткаў. Наша цынаграфія ма-
цінер чатыры пратручальныя ма-
шыны, якія паліпаюць умовы пра-
цы рабочых гэтага цэха.

Тры новыя ролікавыя штыр-
кавальныя станкі замест устаралых
нажных устаноўлены ў пераліт-
ном цэху. Іх прадукцыйнасць утры-
ва большая за нажныя станкі. На поў-
ную магутнасць працуюць дзве па-
точныя лініі, якія далі магчымасць
поўнацю механізаваць пераліт
кніг.

Па прапанове галоўнага інжынера
Н. Міускага і галоўнага механіка
В. Гусева на камбінаце пабудаваны
і надырхтаны да эксплуатацыі
лентачныя транспарыры, якія бу-
дуць дастаўляць блоккі кніг на
ўчасткі шывта. Транспарыры заме-

пелю ўзраце ў 31 раз, штучнага
валіка—у два разы. Значна больш
будзе выпускацца розных машын,
абсталявання, будуўнічых матэрыя-
лаў.

На Магілёўшчыне будуць пабудаваны
штукаткавая фабрыка, кам-
бінат сінітных вырабаў, торфабры-
кетны завод і іншыя прадпрыемствы,
уступіць у строй трояка чарга
завода штучнага валіка. Рэканст-
руіруюцца і папшыраюцца дзеючыя
заводы прадпрыемстваў.

Многа чаго будзе зроблена ў бы-

Брашура пра Магілёўшчыну ў сямігаддзі

Шкаваць лічылі і факты знаходзяць
дэктар, дакладчык, агітатар у бра-
шуры «Аб перспектывах развіцця
эканомікі і культуры Магілёўскай
вобласці ў 1959—1965 гг.», якая
выпушчана аддзелам прапаганды і
агітацыі Магілёўскага абкома партыі.

Аб'ём капітальных укладанняў у
развіццё народнай гаспадаркі воб-
ласці за сямігаддзе складае 3,2
мільяна рублёў. Выпуск валавой
прадукцыі ў 1965 г. у параўнанні з
1958-м, павялічыцца амаль у два
разы. Вытворчасць віскознага шта-

пелю ўзраце ў 31 раз, штучнага
валіка—у два разы. Значна больш
будзе выпускацца розных машын,
абсталявання, будуўнічых матэрыя-
лаў.

На Магілёўшчыне будуць пабудаваны
штукаткавая фабрыка, кам-
бінат сінітных вырабаў, торфабры-
кетны завод і іншыя прадпрыемствы,
уступіць у строй трояка чарга
завода штучнага валіка. Рэканст-
руіруюцца і папшыраюцца дзеючыя
заводы прадпрыемстваў.

Многа чаго будзе зроблена ў бы-

тэрам і культурным будуўніцтве. У
гарадах і раённых цэнтрах вобласці
за сямігаддзе намечана пабудавань
1734 тысячы квадратных метраў
жыллой плошчы. Перад дветварой
расчыняць дзверы 61 новая школа
і 48 школ-інтэрнатаў. Каля ста
мільянаў рублёў асігуецца на па-
шырэнне сеткі медыцынскіх устаноў.

Будуць пабудаваны пяць раённых
і два гарадскіх дамы культуры, тры
музычныя школы, 560 каласных і
брыгадных клубуў, новыя бібліятэкі
і кніжныя магазіны.

Г. МІНЧУКОВ,
дырэктар Мінскага паліграфічнага
кабіната імя Я. Коласа.

Некаторыя пытанні развіцця драматургіі

Р. КІСЯЛЕУ,
міністр культуры БССР

Беларуская літаратура і мастацтва
вядлікай літаратуры і мастацтва Са-
вецкага Саюза. Развіваюцца на ідэ-
які Камуністычнай партыі, на яе
ленінскія прынцыпы інтэрнацыяна-
лізма, дружбы і братняй узаемада-
памогі, беларуская літаратура і ма-
стацтва за гады Савецкай улады да-
сягнулі буйных поспехаў. Перадавы
дасягненні літаратуры і мастацтва
вядлікага рускага і ўсіх народаў на-
шай радзімы знаходзяць самае шы-
рокае распаўсюджанне сярод пра-
цоўных Беларусі, у нашых тэатрах,
канцэртных арганізацыях, творчых
саюзах. Разам з тым лепшыя творы
беларускай літаратуры і мастацтва
савецкага выдаткам усіх народаў
Савецкай краіны.

За апошнія гады беларускія пісь-
меннікі і кампазітары даламагілі па-
шырыць рэпертуар тэатраў, музыч-
ных калектываў і актыўна вывуча-
лі творчы дзейнасць кінастудыі. Але
рэспубліканскай драматургіі і кіна-
драматургіі вельмі вадмалым і выдкімае
вядлікую трыногу. Адставіне бела-
рускіх драматургіяў ад існых жанраў
літаратуры стрымлівае развіццё на-
цыянальнага сацыялістычнага ма-
стацтва рэспублікі. Не ўсе п'есы,
кінасцэнарыі і пастаноўкі па іх ста-
лі паўнакроўнымі мастацкімі твора-
мі. Практычна нежыццяздольным
з'явіўся спектакль «Улада» ў Рускіх
тэатры імя М. Горькага. Сур'яна-
вае неадавальненне выказвалі гля-
дзачы да паводле спектакля «Машней
за смерць» Гомельскага тэатра.
Можна зрабіць нямаля заўваг і па

асноўным, галоўным героем нашага
мастацтва. Усёй свай ідэалагічнай
працы, непарыўна звязанай з жыц-
цём, мы павінны даламагаць выка-
нанню задач сямігадовага плана,
узнімаць свядомасць мас, выхоўваць
у людзях такіх маральна-палітыч-
ных якасці, якія адпавядаюць зада-
чкам камуністычнага будуўніцтва.

Іншы ўважліва разглядаюць зада-
чкі камуністычнага будуўніцтва.
Іншы ўважліва разглядаюць зада-
чкі камуністычнага будуўніцтва.
Іншы ўважліва разглядаюць зада-
чкі камуністычнага будуўніцтва.

П'есы беларускіх аўтараў апошніх
год не атрымалі колькі-небудзь
значнага распаўсюджання ў тэатрах
за межамі рэспублікі.

Магчыма, ніколі так востра не
ўзнікала ў нас пытанне аб драма-
тургіі, як яно паўстае цяпер. І гэта
арзумела. Савецкая краіна ўступі-
ла ў новы, вышэйшы этап свайго
развіцця. XXI з'езд Камуністычнай
партыі Савецкага Саюза, які з'явіў-
ся выдатнай падзеяй у жыцці партыі
і ўсяго савецкага народа, у развіцці
міжнароднага камуністычна-
га руху, распаўсавалі навуковую
праграму разгорнутага камуністыч-
нага будуўніцтва.

З'езд наставіў вялікі і пачасныя
задачы перад творчай інтэлігенцы-
яй. Работнікі савецкага мастацтва і
літаратуры павінны адстраваць
велічыню подзвіг народа, зрабіць са-
вецкае мастацтва першым у свеце
не толькі па багачству ідэянага сме-
сту, але і па мастацкай сіле і па
майстравству. Партыя натхняе са-
вецкіх мастакоў па стварэнню не-
шматліку аб нашай велічнай эпо-
цы, яна заклікае творчую інтэліген-
цыю цесней звязаць сваю дзей-
насць з сучасным жыццём савецкіх
людзей. Перадавы савецкі чалавек—
будуўнік камунізма павінен стаці

дзія сувязі тэатра з жыццём наро-
да.

Сучаснасць—гэта не простая
храналагічная адведнасць падзей,
фактаў сённяшняга рэчаіснасці, якія
адлюстравваюцца. Вядома, гэта
важная, неабходная ўмова, але яна
недастатковая. Сучаснасць у маста-
цтве—гэта перш за ўсё аб'ектыўнае
адрастворанне яркіх мастацкіх
сродкамі вялікага пафасу камуні-
стычнага будуўніцтва ў нашы дні,
ўсталяванне ўсёго новага, перадаво-
га, жыццесцвярдальнага ў савецкім
грамадстве, ўсталяванне працоўнага
подзвігу савецкіх людзей.

Творчым работнікам заўсёды тра-
ба паматаць, што малейшая страта
мастак партыйных пазіцыяў у
адным сучасных падзей адноўна ад-
біваецца на ідэйным змесце яго
творчасці. Гэта тым больш важна
мастаку, што сённяшні дзень,
жыццё савецкіх людзей павінен
станці галоўнай лініяй у нашым
мастацтве і літаратуры і адлюстрав-
ваць яго мастак павінен з высокіх
пазіцыяў камуністычнай маралі.

У беларускай літаратуры ёсць ня-
мала раманаў, апавесцей і аповядаў,
якія могуць служыць матэрыялам
для драматургаў і кінасцэнарыстаў.
Зварот тэатра і кіно да індывіду-
альных прааічных твораў—адзін са шля-
хоў стварэння новых спектакляў і
кінафільмаў. У гэтай справе ёсць
добрая прыкладзіца—пастаноўка
тэатры імя Я. Коласа «На рэстанях»
у Тэатры імя Я. Коласа, індывіду-
альнага пакалення К. Чорнага
Бабруйскага тэатра. А. Куляшова і
М. Лужанін падрыхтавалі добры кі-
насцэнарыі па матывах трылогіі
імя Я. Коласа «На рэстан

